

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 7CdoR/13/2023                  |
| Identifikačné číslo spisu: | 6121395850                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 29.05.2024                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Martina Valentová        |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2024:6121395850.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci starostlivosti súdu o maloletého W. W., narodeného XX. Z. XXXX, zastúpeného procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, Skuteckého 39, Banská Bystrica, dieťa matky Ing. G. W., PhD., T., W. X a otca Bc. U. W., F., M. M. XX, zastúpeného advokátom Mgr. Martinom Orviským, Kalinka 67, Detva, o zvýšenie výživného, vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 37P/78/2021, o dovolaní otca proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 16. marca 2023 sp. zn. 16CoP/6/2023, takto

### rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

### Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“), po zrušení predchádzajúceho rozsudku z 20. apríla 2022 č. k. 37P/78/2021-539 uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici z 25. augusta 2022 č. k. 16CoP/24/2022-623, rozhodol rozsudkom zo 07. novembra 2022 č. k. 37P/78/2021-759, ktorým uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletého W. W., nar. XX.XX.XXXX zvýšeným výživným zo sumy 90 eur na sumu 250 eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom 24.06.2021 (výrok I.), ročné výživné od 24.06.2021 do 07.11.2022 na maloletého W. W., nar. XX.XX.XXXX spolu vo výške 2.560 eur otcovi povolil splácať v 50 eur mesačných splátkach spolu s bežným výživným až do zaplatenia, pod hrozbou straty výhody splátok pri nezaplatení čo i len jednej splátky, a to počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia (výrok II.), týmto zároveň zmenil rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn. 31P/215/2015-274 zo dňa 15.12.2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 17CoP/13/2017-356 zo dňa 22.11.2017 vo výroku o výživnom na maloletého W. W., nar. XX.XX.XXXX (výrok III.).

1.1. Naposledy súd rozhodoval o výživnom maloletého pred takmer 6 rokmi rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 31P/215/2015-274 zo dňa 15.12.2016, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17CoP/13/2017-356 zo dňa 22.11.2017, kedy súd rozviedol manželstvo rodičov maloletého, upravil výkon rodičovských práv a povinností a otcovi určil vyživovaciu povinnosť

na maloletého vo výške 90 eur mesačne. Maloletý v tom čase navštevoval materskú školu, matka mala príjem 839,74 eura a otec bol spoločníkom a konateľom obchodnej spoločnosti BRAVO CAPITAL, s.r.o., pričom za rok 2015 dosiahla spoločnosť výsledok hospodárenia pred zdanením 2.712,49 eura, rodičia inú vyživovaciu povinnosť nemali.

1.2. Aktuálne vychádzal z toho, že maloletý žije so svojou matkou, navštevuje 2. stupeň základnej školy, jeho náklady spočívali vo výdavkoch (v odôvodnení rozsudku vyčíslené) na štúdium v športovej triede, zdravotnú starostlivosť, bývanie a voľnočasové aktivity. V ostatnom čase matka dosahuje čistý mesačný príjem 1.515,85 eura, zvýšenie príjmu predstavuje 677 eur. U otca, ktorý je naďalej vedený ako samostatne zárobkovo činná osoba v oblasti realitnej činnosti, vzal do úvahy potencialitu jeho príjmu vychádzajúc z priemernej mzdy v národnom hospodárstve za 1. polrok 2022 vo výške 1.252 eur, pretože aktuálny príjem otca z daňového priznania za rok 2021 predstavuje 1.700 eur (cca 142 eur mesačne). Zároveň konštatoval schopnosť otca zabezpečiť sa príjem primeraný svojmu vzdelaniu, praxi i skúsenostiam v oblasti realitnej činnosti. Na strane otca tiež zohľadnil pribudnutie vyživovacej povinnosti a nadobudnutie spoluvlastníckeho práva k viacerým nehnuteľnostiam. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní vychádzal z preukázanej zmeny pomerov odôvodňujúcej zvýšenie výživného z 90 eur na 250 eur ako žiadala matka. Ustálil počiatok zvýšenia výživného v zmysle návrhu matky od 24.6.2021, vyčíslił zročné výživné od podania návrhu do svojho rozhodnutia vo výške 2.560 eur, ako rozdiel medzi doposiaľ platenou výškou výživného a zvýšeným výživným, ktoré povolil otcovi splácať v splátkach po 50 eur mesačne spolu s bežným výživným.

2. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie otca, rozsudkom zo 16. marca 2023 sp. zn. 16CoP/6/2023-931 zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že uložil otcovi povinnosť platiť na maloletého zvýšené výživné v sume 200 eur od 24.6.2021, vždy do 15. dňa v kalendárnom mesiaci vopred k rukám matky dieťaťa (výrok I.). Zročné výživné za obdobie od 24.06.2021 do 16.03.2023 v celkovej výške 1.496 eur súd povolil otcovi zaplatiť k rukám matky v mesačných splátkach po 50 eur spolu s bežným výživným a so splatnosťou prvej splátky v mesiaci nasledujúcom po doručení rozhodnutia s tým, že v prípade nezaplatenia čo i len jednej splátky bude splatná celá dlžná suma (výrok II.). O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov prvostupňového a odvolacieho konania (výrok III.). Odvolací súd tak rozhodol po zopakovanom a doplnenom dokazovaní na nariadenom odvolacom pojednávaní.

2.1. Vychádzal zo správne zistenej zmeny pomerov súdom prvej inštancie na strane maloletého aj rodičov. V čase podania návrhu na zvýšenie výživného od otca bolo preukázané, že maloletý začal navštevovať druhý stupeň základnej školy. Osobné a majetkové pomery matky sa zmenili v tom, že si zvýšila akademické vzdelanie, keďže učí na vysokej škole a v zamestnaní dosahuje podstatne vyšší príjem, ako v čase predošlého rozhodnutia o výživnom. Otec maloletého deklaruje, že vykonával služby v realitnom podnikaní, a samostatne zárobkovo činná osoba vykazuje minimálny príjem a bol aj poberateľom kompenzácie vyplácanej štátom v súvislosti s pandemiou Covid-19. Otcovi pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť, žije s družkou, ktorá je zamestnaná a s ktorou má maloletého syna v predškolskom veku. Na zmenu majetkových pomerov na strane otca od predošlej úpravy výživného možno usudzovať z toho, že nadobudol spoluvlastnícky podiel k bytu, v ktorom má domácnosť a ďalšie spoluvlastnícke podiely v kat. úz. F..

2.2. Na vyčíslenie potenciálnych príjmov otca, ktoré si môže zabezpečiť pre plnenie svojej vyživovacej povinnosti nemožno podľa odvolacieho súdu usudzovať iba zo štatistického priemeru Slovenskej republiky, lebo tento údaj nevyjadruje príjmy väčšiny zamestnancov v národnom hospodárstve a zároveň treba zohľadniť objektívne dôvody, pre ktoré povinná osoba nemôže za prácou cestovať na väčšiu vzdialenosť od miesta bydliska. Otec v odvolaní reagoval predložením ponuky podľa jeho výberu relevantných pracovných miest na trhu práce vo Zvolene a Banskej Bystrici. Otec ani v konaní pred odvolacím súdom nepreukázal z čoho uspokojuje svoje potreby, v konaní tvrdil, že sa zaoberá sprostredkovaním predaja a kúpy nehnuteľností, pritom z daňových dokladov nevyplýva, že by mal z tejto činnosti relevantný príjem. Otec je zdravý, má vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa, ktoré môže využívať v predmete činnosti, ktorou sa zaoberá aj ako samostatne zárobkovo činná osoba. Otec výšku svojich skutočných príjmov nepreukázal a preto treba vychádzať z potenciálneho príjmu, ktorý by mohol dosahovať vzhľadom na počet jeho vyživovacích povinností k maloletým deťom.

2.3. Z tvrdení otca (špecifikovaných ponúk pracovných miest) o reálnych možnostiach dosahovať nižší

príjem v danom mieste a čase ako je priemerná mesačná mzda v národnom hospodárstve pre odvolací súd vyplýva, že otec môže dosiahnuť reálny príjem vo výške 800 eur mesačne. Z toho plynie záver, že je v potenciálnych možnostiach a schopnostiach otca zadovážovať si mesačný príjem ako samostatne zárobkovo činná osoba, čo je aj doteraz zdrojom jeho príjmov v takej sume, aby mohol platiť výživné v sume 200 eur mesačne. K výslednej sume výživného 200 eur mesačne dospel odvolací súd vzhľadom na nasledovné skutočnosti. Otec má vyživovaciu povinnosť k maloletému W., ktorý navštevuje druhý stupeň základnej školy a k ďalšiemu maloletému dieťaťu I., ktoré je v predškolskom veku. Pre potreby určenia výživného pri dvoch deťoch treba vychádzať z toho, že vyživovacia povinnosť na dieťa v predškolskom veku je 12 % a dieťa v druhom stupni základnej školy 16 % z pomernej časti príjmu otca. Z príjmu 800 eur sa na účely stanovenia výživného prihliada v pomernej časti príjmu a to sumou 360 eur, ktorú dostaneme tým, že zo sumy 800 eur odrátame 55 %. Sumu 360 eur vydělíme číslom, ktoré je súčtom percentuálneho podielu oboch maloletých detí, čo je číslo 28 ( $12 + 16 = 28$ ). Výsledok je koeficient 12,85 ( $360 : 28 = 12,85$ ), ktorý spätne vynásobíme percentom pripadajúcim na dieťa, v našom prípade na maloletého W., z čoho vyplýva výsledná „tabuľková“ suma výživného, ktorá zodpovedá sume 205 eur ( $12,85 \times 16 = 205$ ). Uvedený spôsob výpočtu výšky výživného vychádza z odporúčacej tabuľky, ktorá bola pre potreby súdov v Českej republike spracovaná tamojším ministerstvom spravodlivosti a je použiteľná aj v podmienkach Slovenskej republiky, kde všeobecné súdy stanovujú výživné percentom z príjmu rodiča. Na záver zhrnul, že vychádzajúc z potenciálneho príjmu otca vo výške 800 eur a dvoch vyživovacích povinností je otec vzhľadom na osobné a majetkové pomery schopný prispievať na výživu maloletého W. v sume 200 eur mesačne od podania návrhu na zvýšenie výživného 24.06.2021. Z uvedených dôvodov čiastočne vyhovel odvolaniu otca a zmenil rozsudok okresného súdu, ktorým rozhodol o zvýšení vyživovacej povinnosti.

2.4. Celkovú sumu ročného výživného po odrátaní úhrad ustálil vo výške 1.496 eur, ktorú odvolací súd povolil otcovi zaplatiť k rukám matky v mesačných splátkach po 50 eur spolu s bežným výživným a so splatnosťou prvej splátky v mesiaci nasledujúcom po doručení tohto rozhodnutia s tým, že v prípade nezaplatenia čo i len jednej splátky bude splatná celá dlžná suma.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal otec dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzoval z § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a), b) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) žiadajúc, aby dovolací súd zrušil obe rozhodnutia nižších súdov a vec vrátil prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie.

3.1. V súvislosti s dovolaním podľa § 420 písm. f) CSP namietal nepreskúmateľnosť a nedostatok dôvodov v tom, že odvolací súd vychádzal z príjmu dovolateľa 800 eur, avšak neuviedol, či ide o príjem brutto alebo netto. Zdôraznil, že v odvolaní predkladal pracovné ponuky uvádzané ako brutto, odvolací súd mal uvedené zohľadniť a odpočítať od sumy 800 eur odvody, pričom odvolací súd takto nepostupoval a nezdôvodnil prečo vychádzal z brutto mzdy.

3.2. V súvislosti s dovolaním podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP otec vytýkal odvolaciemu súdu, že sa odchýlil od ustálenej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu pri posudzovaní kritérií pre určenie výživného. Odvolací aplikoval odporúčaciu tabuľku vytvorenú pre potreby súdov v Českej republike, ktoré právne posúdenie je v rozpore s ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine ako aj s ustálenou rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu publikovanou v Zbierke rozhodnutí a stanovísk pod č. R 14/1966, a tiež s rozhodnutiami sp. zn. 5Cdo/87/2017 alebo 3Cdo/226/2017. Navyše odvolací súd nesprávne aplikoval aj samotné odporúčanie, pretože kontrolná čiastka, ktorá má zostať povinnému je vo výške 66% z čistého príjmu a nie 55%, ako uviedol súd.

3.2.1. Zároveň dovolateľ namietal, že sa odvolací súd odchýlil od ustálenej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu pri posudzovaní jeho potencionálneho príjmu. Zdôraznil, že napriek rozhodnutiu publikovaného v Zbierke rozhodnutí a stanovísk pod č. R 5/1969 sa odvolací súd nezaoberal na strane dovolateľa okolnosťami subjektívneho charakteru (vzdelanie, fyzická zdatnosť, pracovné skúsenosti a pod.) ani objektívneho charakteru (existencia pracovných príležitostí primeraných vlastnostiam rodičov) pri stanovení jeho potencionálneho príjmu.

3.3. V súvislosti s dovolaním podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP otec najskôr polemizoval so závermi odvolacieho súdu ohľadne dosiahnuteľného príjmu a jeho charakteru. Následne formuloval právnu otázku: „Či súd má v danom prípade pri určení výživného vychádzať z čistého príjmu povinného rodiča alebo hrubého príjmu povinného?“ Nastolená právna otázka nie je dovolacím súdom vyriešená a pokiaľ

sa má vychádzať z čistého príjmu, uvedené nebolo v napadnutom rozhodnutí zohľadnené.

4. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica ako procesný opatrovník maloletého dieťaťa vo vyjadrení k dovolaniu zopakoval priebeh konania, výsledok svojich šetrení. Zvýšené výživné 200 eur považuje za adekvátne vo vzťahu k nákladom matky na dieťa.

5. Dovolanie podal otec vo veci upravenej v zákone č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“) Vzájomný vzťah medzi CMP a CSP je vymedzený v § 2 ods. 1 CMP, podľa ktorého sa na konania podľa tohto zákona použijú ustanovenia CSP, ak tento zákon neustanovuje inak. Keďže CMP neobsahuje odlišnú právnu úpravu dovolania podaného vo veci starostlivosti súdu o maloletých (okrem pravidla ustanoveného v § 77 CMP, že dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu) prípustnosť dovolania otca bola posudzovaná podľa ustanovení CSP.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podal v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) účastník, v ktorého neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpený v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) preskúmal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že dovolanie otca maloletého dieťaťa treba odmietnuť.

7. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného konania osobitné postavenie. Dovolanie (aj podľa novej právnej úpravy) nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (viď napríklad rozhodnutia sp. zn. 2Cdo/165/2017, 3Cdo/14/2017, 4Cdo/157/2017, 5Cdo/155/2016, 8Cdo/67/2017).

8. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritorným rozhodnutím predstavujúcim res iudicata), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (1Cdo/26/2017, 2Cdo/154/2017, 3Cdo/42/2017, 4Cdo/209/2017, 5Cdo/12/2017, 7Cdo/163/2017, 8Cdo/73/2017).

9. Naďalej je tiež plne opodstatnené konštatovanie, že ak by najvyšší súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (viď rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 172/03).

10. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a 421 CSP.

Dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP

11. Otec maloletého dieťaťa v danom prípade vyvodzuje prípustnosť dovolania z § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú túto procesnú vadu, sú: a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu.

12. Citované ustanovenie zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

13. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (viď napríklad rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

14. Dovolací súd pri posúdení prípustnosti dovolania otca prioritne vychádzal zo skutočnosti, že ide o konanie vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti. Podľa čl. 4 vety prvej a druhej CMP súd aplikuje a interpretuje právo rovnako vo vzťahu ku všetkým účastníkom konania. Ak je účastníkom konania maloleté dieťa, koná súd v jeho najlepšom záujme a ak je to vhodné, informuje dieťa o všetkých podstatných otázkach týkajúcich sa priebehu konania a veci samej.

15. Otec v rámci namietanej zmätočnosti mienil nedostatok dôvodov smerujúcich k nepreskúmateľnosti odôvodnenia napadnutého odvolacieho rozhodnutia spočívajúci v tom, že odvolací súd nešpecifikoval druh (vyjadrený ako brutto alebo netto) potencionálneho príjmu otca.

16. Jedným z princípov predstavujúcich súčasť práva na spravodlivý proces a vylučujúcich ľubovôľu pri rozhodovaní je aj povinnosť súdu presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutia náležite odôvodniť (§ 220 a § 393 CSP, I. ÚS 243/2007), pritom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vrátane toho, čo uviedli strany sporu. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí rovnako ako závery, ku ktorým na ich základe dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva však nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak ale ide o argument pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 09. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

17. V prejednávanej veci z obsahu spisu aj z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že odvolací súd v podstatnom uviedol, že predpoklady zmeny výživného vzhľadom na výraznú a trvalú zmenu pomerov boli v konaní preukázané. Pri ustálení výšky výživného vychádzal zo zistených príjmových pomerov rodičov, zohľadnil dlhodobú osobnú starostlivosť matky o maloleté dieťa

prispôsobujúcu sa vzrastajúcemu veku v rozhodnom období, zohľadnil vek maloletého a jeho odôvodnené potreby. Súbežne skúmal pomery oboch rodičov, predovšetkým ich zárobkové a majetkové pomery, ako aj ich schopnosti a možnosti, ich ďalšie vyživovacie povinnosti.

17.1. K namietanému nedostatočnému odôvodneniu druhu príjmu otca z ktorého odvolací súd vychádzal pri zvýšení výživného na dieťa, dovolací súd uvádza, že z odôvodnenia napadnutého rozsudku (bod 27.1.) vyplýva z akých dôvodov ustálil príjem otca vo výške 800 eur. Odvolací súd „zohľadnil najmä skutočnosť, že otec môže dosiahnuť reálny príjem vo výške 800 eur, z čoho vyplýva, že je v potencionálnych možnostiach a schopnostiach otca zadovážovať si mesačný príjem ako samostatne zárobkovo činná osoba". Pre určenie rozsahu zvýšeného výživného na dieťa odvolací súd ustálil potencionálny príjem otca vyjadrený ako reálny mesačný príjem, z čoho možno usudzovať, že ide o čistý príjem, ktorý môže dosahovať za splnenia podmienok podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine (po odpočítaní zálohy na daň z príjmov a odvody na poisťovne do Sociálnej poisťovne a zdravotnej poisťovne). Základné pravidlá pre určenie výšky výživného obsiahnuté v ust. § 75 Zákona o rodine sa vzťahujú na všetky druhy vyživovacích povinností a príspevkov, pričom je dlhoročnou zaužívanou praxou v súdnych konaniach stanoviť ich rozsah zo základu predstavujúceho čistý príjem (aj potencionálny) povinnej osoby. Zároveň možno konštatovať, že v prejednávanej veci bolo splnené, že na základe uvedeného vymedzenia príjmu otca, súd bol schopný urobiť dostatočnú predstavu o jeho majetkových pomeroch. Dovolací súd nad rámec uvedeného dopĺňa, že princíp potencionality príjmov nevyžaduje detailné preukázanie všetkých príjmov povinného, pretože použitím tohto princípu súd podľa charakteru správania sa povinného vymedzuje fiktívny (prezumpovaný príjem), ktorý je následne základom pre určenie výživného na dieťa (porovnaj bod 23. odôvodnenia rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 5Cdo/14/2021 z 31. marca 2021).

17.2. Vychádzajúc z uvedeného napadnuté rozhodnutie z formálneho hľadiska spĺňa podľa názoru dovolacieho súdu náležitosti odôvodnenia rozhodnutia v súlade s § 393 ods. 2 CSP, odvolací súd sa dostatočne a zrozumiteľne vysporiadal so situáciou, že otec súdu síce predložil dôkazy o výške svojich príjmov, avšak z týchto dôkazov vyplýva, že príjmy z podnikania sú neprimerane nízke vzhľadom na vykonávanú činnosť, odvolací súd si preto ustálil potencionálny čistý príjem otca. Z takto koncipovaného odôvodnenia je zrejmé, na základe akých úvah dospel odvolací súd k záveru, že sa pri určení výšky zvýšeného výživného uplatnil princíp potencionality príjmu otca a zároveň je zrejmá aj výška a druh príjmu otca, z ktorého odvolací súd následne stanovil výšku zvýšeného výživného na dieťa.

18. V reakcii na dovolacie argumenty dovolateľa dovolací súd uvádza, že za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil podľa predstáv dovolateľa, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom, pričom to rozhodne nie je tento prípad. Z ustálenej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu vyplýva, že nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP. Ako vyplýva aj z judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom dovolacieho súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti jeho rozhodnutia (napr. I. ÚS 188/06).

19. Z týchto dôvodov dovolací súd uzatvára, že otec nedôvodne namieta existenciu procesnej vady konania uvedenej v § 420 písm. f) CSP.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. a), b) CSP

20. Dovolateľ prípustnosť svojho dovolania vyvodzuje i z ustanovenia § 421 ods. 1 CSP. Aby na základe dovolania podaného podľa tohto ustanovenia mohlo byť rozhodnutie dovolacieho súdu podrobené meritórnemu dovolaciemu prieskumu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 432 ods. 1 CSP), musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti dovolania zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie dovolacieho súdu a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v ustanoveniach § 431 až § 435 CSP (porovnaj 2Cdo/203/2016, 6Cdo/113/2017, 7Cdo/95/2017). K posúdeniu dôvodnosti

dovolania (či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení) môže dovolací súd pristúpiť, len ak sú splnené uvedené predpoklady (po prijatí záveru o prípustnosti dovolania). Aj právna úprava dovolacieho konania obsiahnutá v Civilnom sporovom poriadku, podobne ako predchádzajúca právna úprava, totiž dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania.

21. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

22. Pre všetky tri procesné situácie, v ktorých § 421 ods. 1 CSP pripúšťa dovolanie, [teda aj pre § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP, na ktoré ustanovenie poukázal dovolateľ (bod 3.2., 3.3.)] má mimoriadny význam obsah pojmu „právna otázka“ a to, ako dovolateľ túto otázku zadefinuje a špecifikuje v dovolaní. Otázkou relevantnou z hľadiska § 421 ods. 1 CSP môže byť len otázka právna (nie skutková otázka). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Pritom sama polemika dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia nezodpovedajú kritériu danému týmto ustanovením (1Cdo/51/2017, 2Cdo/71/2018, 3Cdo/172/2018, 4Cdo/95/2017, 5Cdo/87/2017, 6Cdo/128/2017, 7Cdo/99/2018, 8Cdo/169/2018). Ak dovolateľ v dovolaní, prípustnosť ktorého vyvodzuje z tohto ustanovenia, nevymedzí právnu otázku, dovolací súd nemôže uskutočniť meritórny dovolací prieskum, hranice ktorého nie sú vymedzené. V takom prípade nemôže svoje rozhodnutie založiť na predpokladoch alebo domnienkach (o tom, ktorú právnu otázku mal dovolateľ na mysli). Ak by postupoval inak, rozhodol by bez relevantného podkladu (3Cdo/141/2018).

23. V prípade absencie vymedzenia právnej otázky relevantnej podľa ustanovenia § 421 ods. 1 CSP dovolací súd nemôže pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd a v súvislosti s tým „suplovať“ aktivitu dovolateľa (advokáta, ktorý spísal dovolanie a zastupuje dovolateľa); v opačnom prípade by dovolací súd uskutočnil procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum, priečiaci sa koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania.

24. V neposlednom rade je dovolací súd viazaný dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP). Rovnako tak je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP).

25. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a) CSP, by teda mal dovolateľ a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ vysvetliť (a označením konkrétneho stanoviska, judikátu alebo rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, c/ uviesť, ako mala byť táto otázka správne riešená.

26. Z dovolania (bod 3.2. a 3.2.1.) vyplýva, že dovolateľ za nesprávne právne posúdenie, pri ktorom sa mal odvolací súd odkloniť pri posudzovaní kritérií pre určenie výživného a pri stanovení potencionálneho príjmu dovolateľa, nevyplýva konkrétne ktorou „právnou“ otázkou (odvolacím súdom riešenou odlišne od ustálenej praxe dovolacieho súdu) bola podľa jeho názoru založená prípustnosť ním podaného dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP. V dôsledku nevymedzenia právnej otázky relevantnej v zmysle tohto ustanovenia neboli dané predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu.

26.1. Obsah dovolania (§ 124 CSP) nasvedčuje tomu, že z hľadiska § 421 ods. 1 písm. a) CSP dovolateľ pri posúdení kritérií výživného označil odklon od rozhodnutia publikovaného v Zbierke rozhodnutí a stanovísk pod č. R 14/1966, ako aj rozhodnutia sp. zn. 5Cdo/87/2017 alebo 3Cdo/226/2017 a pri stanovení jeho potencionálneho príjmu odklon od rozhodnutia publikovaného v Zbierke rozhodnutí a stanovísk pod č. R 5/1969.

27. Pokiaľ dovolateľ pri posúdení kritérií výživného označil rozhodnutie publikované v Zbierke rozhodnutí a stanovísk pod č. R 14/1966, ako aj rozhodnutia sp. zn. 5Cdo/87/2017 a 3Cdo/226/2017, tieto skutkovo a právne nesúvisia s riešením právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu s posudzovanou vecou. Dovolateľ konštatuje, že aplikácia odporúčacej tabuľky vytvorenej pre potreby súdov v Českej republike v podmienkach Slovenskej republiky bola nesprávna. Označené rozhodnutia však neriešili a neposudzovali aplikáciu a interpretáciu takejto tabuľky. Rozhodnutie publikované v Zbierke rozhodnutí a stanovísk pod č. R 14/1966 sa zaoberalo kritériami pri posudzovaní odôvodnených potrieb dieťaťa. Uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 5Cdo/87/2017 z 29. novembra 2017 sa netýkalo zvýšenia výživného, ale úpravy styku, pričom dovolací súd dovolanie odmietol ako procesne neprípustné bez toho, aby skúmal vecnú správnosť napádaného rozsudku odvolacieho súdu. Druhé označené uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/226/2017 z 28. februára 2018 sa síce týkalo zvýšenia výživného, dovolací súd otcom podané dovolanie odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. c) CSP ako procesne neprípustné bez meritórneho prieskumu, pretože dovolateľ nedôvodne vyvodzoval prípustnosť podaného dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP z toho, čo nepredstavovalo riešenie právnych otázok.

28. Zároveň dovolateľ pri stanovení jeho potencionálneho príjmu vyvodzoval odklon od rozhodnutia publikovaného v Zbierke rozhodnutí a stanovísk pod č. R 5/1969 v tom, že odvolací súd sa nezaoberal na strane dovolateľa okolnosťami subjektívneho charakteru (vzdelanie, fyzická zdatnosť, pracovné skúsenosti a pod.) ani objektívneho charakteru (existencia pracovných príležitostí primeraných vlastnostiam rodičov), pričom ani v tomto prípade právnu otázku nevymedzil.

28.1. Rozhodnutie publikované v Zbierke rozhodnutí a stanovísk pod č. R 5/1969 spočíva na právnom závere „pro určení výše výživného k nezletilému dítěti jsou rozhodné reálné výdělečné schopnosti a možnosti každého z rodičů, jež jsou dány nejen jejich subjektivními vlastnostmi (fyzickou zdatností, vzděláním, pracovní zkušeností a pod.), ale i okolnostmi objektivního rázu, zejména existencí pracovních příležitostí přiměřených uvažovaným vlastnostem rodičů“.

28.2. Odvolací súd pri zvýšení výživného na dieťa najskôr zhodnotil komplexné zmeny pomerov na strane všetkých zainteresovaných na výživnom, a teda nielen na strane povinného. Odvolací súd pritom vychádzal z odôvodnených (zmenených) potrieb účastníkov konania od poslednej úpravy výživného v roku 2017. U maloletého konštatoval postup na 2. stupeň základnej školy a vychádzal z preukázaných výdavkov na dieťa (bod 18.3. a 19. odôvodnenia odvolacieho rozhodnutia). Ďalej zohľadnil na strane matky výrazný nárast príjmu z dôvodu zvýšenia akademického vzdelania a osobnú starostlivosť o maloletého. Zároveň prihliadol na možnosti a schopnosti povinnej osoby, i zmenu pomerov na strane otca, ako osoby, ktorá je povinná výživné platiť (bod 18.3 odôvodnenia odvolacieho súdu). Rovnako tu na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že aj na strane otca došlo k zmene pomerov, a to aj napriek tomu, že deklaroval iba minimálny príjem ako samostatne zárobkovo činná osoba, preto vyčíslil potencionálny príjem a v neposlednom rade prihliadol na ďalšiu vyživovaciu povinnosť a nadobudnutie spoluvlastníckeho podielu k bytu, v ktorom má domácnosť a k nehnuteľnostiam v kat. území F. (body 18.4., a 27.1. odôvodnenia odvolacieho súdu). Následne odvolací súd zohľadnil okrem už uvedeného aj skutočnosť, že otec v konaní nepreukázal zdroj príjmov za účelom uspokojovania svojich potrieb, relevantný príjem z daňových dokladov nevyplyva, neuviedol žiadne prekážky týkajúce sa zabezpečenia vlastného pravidelného príjmu, pričom otec je zdravý a dosiahol vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa (body 25.3. a 25.4. odôvodnenia odvolacieho súdu).

28.3. Vo vzťahu k dovolateľom označenému judikátu R 5/1969 je potrebné uviesť, že odvolací súd v prejednávanej veci posudzoval zmenu pomerov na strane účastníkov konania ako predpokladu pre zvýšenie výživného na základe skutočného stavu a aplikácie príslušných právnych predpisov ust. § 62 ods. 1 a 2, § 75 ods. 1 a § 78 ods. 1 Zákona o rodine, zohľadniac osobitosti tohto konkrétneho prípadu, čo nie je v rozpore s citovaným rozhodnutím. Najvyšší súd rovnako dáva do pozornosti dovolateľa viaceré rozhodnutia odvolacieho súdu, ktoré s otázkou potencionality a fakticity príjmu povinného, majúce súvis s prípadným zbavením sa výhodnejšieho zdroja príjmu, už zaoberali, aj keď v iných skutkových súvislostiach (napr. 1Cdo/165/2017, 3Cdo/236/2018).

29. Pokiaľ dovolateľ výhradne poukazoval na vyššie uvedené judikáty a uznesenia najvyššieho súdu, bez

vymedzenia v čom sú skutkovo obdobné v komparácii s predmetnou vecou, a v čom sú kardinálne pre riešenie predmetnej veci, neboli splnené predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu.

30. Z dovolania (bod 3.3.) vyplýva i vyvodzovanie prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP, v rámci ktorého koncipoval právnu otázku: „Či súd má v danom prípade pri určení výživného vychádzať z čistého príjmu povinného rodiča alebo hrubého príjmu povinného?“ Nevyhnutnou podmienkou prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP je, že sa týka právnej otázky, na riešení ktorej založil odvolací súd svoje rozhodnutie. Toto ustanovenie dopadá len na takú právnu otázku, ktorú: a/ odvolací súd riešil [neponechal ju nepovšimnutou a pri svojich právnych úvahách nedotknutou, ale ju riadne nastolil, vysvetlil jej podstatu, vyjadril vo vzťahu k nej svoje právne úvahy (prípadne možnosti odlišných prístupov k jej riešeniu) a vysvetlil jej riešenie a tiež dôvody, so zreteľom na ktoré zvolil práve riešenie, na ktorom založil svoje rozhodnutie], a b/ (zároveň) dovolací súd ešte neriešil. Otázka, ktorou sa strany sporu, prípadne aj súd v konaní síce zaoberali, na vyriešení ktorej ale nie je v konečnom dôsledku založené dovolaním napadnuté rozhodnutie, nie je relevantná v zmysle tohto ustanovenia (3Cdo/214/2018).

31. K spôsobu, ktorým dovolateľ v danom prípade odôvodňuje prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP najvyšší súd uvádza, že rozhodnutiu všeobecného súdu v civilnom sporovom konaní (a tiež aj v civilnom mimosporovom konaní) spravidla predchádza riešenie celého radu procesnoprávných a hmotnoprávných otázok s rôznym významom pre rozhodnutie. Na podklade ich postupného riešenia civilný súd niektorým otázkam priznáva relevanciu, iné posudzuje ako bezvýznamné pre svoje rozhodnutie. Právna otázka relevantná podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP musí byť preto v dovolaní vymedzená jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom, ktorý dovolaciemu súdu umožňuje prijať záver o tom, konkrétne o ktorú otázku dovolateľovi ide a či vo vzťahu k nej je daná prípustnosť (a v prípade prípustnosti aj dôvodnosť) dovolania. Je potrebné si uvedomiť, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, nie „ďalšie odvolanie“ (2Cdo/165/2017, 3Cdo/14/2017, 4Cdo/157/2017, 5Cdo/155/2016, 8Cdo/67/2017). Dovolací súd nesmie byť vnímaný ako ďalší „odvolací súd“, resp. súd, ktorý by mohol a mal posúdiť všetko, čím sa zaoberali súdy oboch inštancií; nemôže preto posudzovať všetky otázky, ktoré pred ním riešili tieto súdy (inak by sa stieral rozdiel medzi prvoinštančným, odvolacím a dovolacím konaním). Treba tiež zdôrazniť, že dovolací dôvod spočívajúci v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 421 ods. 1 CSP) nie je možné interpretovať a uplatňovať rovnako, ako odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP (8Cdo/140/2018, 8Cdo/157/2018, 7Cdo/203/2019). Dovolací súd už opakovane uviedol, že v súvislosti s posudzovaním prípustnosti dovolania nie je oprávnený a ani povinný zakladať svoje úvahy na domnienkach alebo predpokladoch o tom, ktorú otázku mal dovolateľ na mysli pri svojej argumentácii, že ide o právnu otázku, dosiaľ dovolacím súdom neriešenú (§ 421 ods. 1 písm. b) CSP). Sama polemika dovolateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu niektorého problému, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v ustanovení § 421 ods. 1 písm. b) CSP (m. m. 3Cdo/28/2017, 4Cdo/95/2017, 7Cdo/140/2017, 8Cdo/50/2017, 8Cdo/78/2017).

32. V neposlednom rade dovolací súd k otázke určenia výšky, či zvýšenia výživného poukazuje na už skôr prijaté právne závery najvyššieho súdu vyjadrené v rozhodnutiach sp. zn. 8Cdo/50/2017, 3Cdo/88/2017, 3Cdo/87/2017, 3Cdo/226/2017, 3Cdo/236/2018, 8Cdo/177/2020, 4Cdo/271/2020. Podľa ustálenej praxe najvyššieho súdu určenie výšky výživného je vždy výsledkom posúdenia vysoko individuálnych, jedinečných skutkových okolností každej prejednávanej veci, ktoré sú nezameniteľné s okolnosťami relevantnými v iných veciach, pretože kritéria na určenie rozsahu vyživovacej povinnosti (napr. schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného ako aj odôvodnené potreby dieťaťa a ďalšie) sú rozdielne v každej veci a odlišujú sa od prípadu k prípadu. Každé jedno rozhodnutie o výživnom je založené na riešení čisto individuálnych otázok, ktoré nemôže byť považované za pravidlo pre iné prípady (porovnaj 5Cdo/87/2017, 3Cdo/226/2017). Pokiaľ účelom § 421 ods. 1 písm. b) CSP zo širších hľadísk je tiež to, aby sa vyriešením niektorej, dosiaľ ešte dovolacím súdom nevyriešenej, právnej otázky vytvorila a ustálila rozhodovacia prax dovolacieho súdu, je namieste konštatovanie, že vyriešením takto vysoko individuálnej otázky (akou je určenie konkrétneho rozsahu vyživovacej povinnosti) sa ani

nemôže vytvoriť ustálená rozhodovacia prax do volacieho súdu. Pri posúdení a hodnotení zákonom ustanovených východísk na určenie výživného postupujú totiž sudy vždy diferencovane v každom konkrétnom prípade a nezotrvávajú na určitých striktných hraniciach (porovnaj 8Cdo/50/2017, 3Cdo/226/2017, 3Cdo/88/2017). V takto individualizovanom rámci určovania konkrétnej výšky výživného zovšeobecnenie ani neprichádza do úvahy (porovnaj 3Cdo/226/2017).

33. V prejednávanej veci z obsahu spisu aj z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že súd pri zvýšení výživného na dieťa dôsledne aplikoval pravidlá určenia vyživovacej povinnosti rodičov k deťom určené v § 62, § 75 a § 78 ods. 1 Zákona o rodine. Predpokladom zmeny výživného je výrazná a trvalá zmena pomerov, ktorou môže byť podstatne vyšší vek a s tým spojený nárast nevyhnutných životných nákladov, nástup do školy vyššieho stupňa, podstatná zmena pravidelného príjmu rodičov, zmena zdravotného stavu alebo zmena počtu vyživovacích povinností, keď posúdením všetkých zmien v pomeroch oboch účastníkov konania od poslednej úpravy výživného sa sleduje zámer, aby došlo k spravodlivému vyhodnoteniu, či je skutočne zmena súdneho rozhodnutia dôvodná. Uvedené predpoklady boli v konaní preukázané. Pri ustálení výšky výživného odvolací súd vychádzal zo zistených majetkových a príjmových pomerov oboch rodičov, zohľadnil dlhodobú osobnú starostlivosť matky o dieťa, prihliadol na vek maloletého, prestup na 2. stupeň základnej školy a jeho odôvodnené potreby. Súbežne skúmal pomery oboch rodičov, ich majetkové a zárobkové pomery, ako aj ich schopnosti a možnosti, ich ďalšie vyživovacie povinnosti. Odvolací súd vo svojom odôvodnení aj primeraným spôsobom reagoval na odvoláciu argumentáciu otca (pozri bod 21. až 24. odôvodnenia odvolacieho súdu).

34. Pokiaľ otec v podanom dovolaní namietal nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom otázky z akého príjmu (čistého či hrubého) sa má vychádzať pri určení výživného, túto otázku odvolací súd ani explicitne neriešil. Možno preto konštatovať, že rozhodnutie odvolacieho súdu ani nezáviselo od vyriešenia tejto otázky.

35. Dovolací súd na tomto mieste považuje za potrebné tiež zdôrazniť aj to, že dovolacie konanie má od účinnosti Civilného sporového poriadku povahu procesu rigoróznejšieho a odborne náročnejšieho typického v porovnaní s predchádzajúcou právnou úpravou. Spracovaniu dovolania a celkovej kvalite zastupovania dovolateľa musí advokát nevyhnutne venovať zvýšenú pozornosť. Z hľadiska posúdenia prípustnosti dovolania je teda podstatné správne vymedzenie dovolacích dôvodov spôsobom upraveným v zákone (§ 431 až § 435 CSP), a to v nadväznosti na konkrétne, dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu. Pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, nemožno dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu podrobiť vecnému preskúmaniu v dovolacom konaní.

36. Z vyššie uvedených dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že ani na podklade dovolania otca podľa § 421 ods. 1 CSP nemožno uskutočniť meritórny dovolací prieskum.

37. Dovolací súd odmietne dovolanie, ak a/ bolo podané oneskorene, b/ bolo podané neoprávnenou osobou, c/ smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, d/ nemá náležitosti podľa § 428, e/ neboli splnené podmienky podľa § 429 alebo f/ nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435 CSP.

38. Najvyšší súd vzhľadom na vyššie uvedené odmietol dovolanie otca podľa § 447 písm. c) CSP (dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP), a vo zvyšku podľa § 447 písm. f) CSP (dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. a), b) CSP).

39. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

40. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

**Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.